

*Схвалено на засіданнях колегії
управління освіти і науки Тернопільської
обласної державної адміністрації
25 квітня 2017 року
та ради обласної організації профспілки
працівників освіти і науки України
11 квітня 2017 року*

УГОДА

між управлінням освіти і науки

Тернопільської обласної державної адміністрації

та радою Тернопільської обласної організації профспілки

працівників освіти і науки України

на 2017–2020 роки

1. Загальні положення

1.1. Дана Угода укладена (далі – Угода) між *управлінням освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації* – органом управління освітою та *радою обласної організації профспілки працівників освіти і науки України* – повноважним представником найманих працівників (далі – Сторони) відповідно до Законів України «Про колективні договори і угоди», «Про соціальний діалог в Україні», «Про професійні спілки, їх права та гарантії їх діяльності», Генеральної угоди, Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України, законів про освіту, інших нормативних актів України.

1.2. Дана Угода базується на принципах соціального партнерства, взаємної довіри та поваги, розмежування обов'язків і відповідальності Сторін, що її підписали, а на її підставі здійснюється регулювання трудових відносин у галузі та соціально-економічних питань, що стосуються інтересів працівників, осіб, які навчаються, та власників (уповноважених ними органів).

1.3. Угода визначає узгоджені позиції і дії Сторін, спрямовані на їхнє співробітництво, створення умов для підвищення ефективності роботи навчальних закладів та установ освіти (далі – заклади освіти), науки Тернопільської області, реалізацію на цій основі професійних, трудових і соціально-економічних гарантій працівників, осіб, які навчаються, забезпечення їх конституційних прав, досягнення злагоди в суспільстві.

1.4. Положення Угоди діють безпосередньо та поширюються на працівників закладів освіти, науки та осіб, які навчаються, та які перебувають у сфері дії сторін Угоди, і є обов'язковими для включення до колективних договорів, угод нижчого рівня.

1.5. Гарантії, передбачені Угодою, є мінімальними. Соціально-економічні пільги та компенсації, які передбачені колективними договорами, не можуть бути нижчими від рівнів, встановлених законодавством, Генеральною, Галузевою та цією угодами. Колективними договорами та угодами для працівників та осіб, які навчаються, можуть встановлюватися додаткові порівняно з цією Угодою трудові та соціальні гарантії в межах передбачених кошторисами видатків.

1.6. Дію Угоди може бути припинено, а зміст її змінено лише за взаємною домовленістю Сторін. Зміни й доповнення вносяться за згодою Сторін після проведення переговорів. Пропозиції однієї із Сторін є обов'язковими для розгляду іншою Стороною. Рішення щодо них приймаються за згодою Сторін у 10-денний термін.

1.7. Зміни, що впливають із змін чинного законодавства та Галузевої Угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, вносяться без проведення переговорів, інші зміни та доповнення або припинення дії Угоди – тільки після переговорів Сторін у такому порядку:

- одна із Сторін повідомляє іншу Сторону і вносить сформульовані пропозиції щодо зміни до Угоди;

- у семиденний строк Сторони утворюють робочу комісію і розпочинають переговори;

- після досягнення згоди Сторін щодо внесення змін оформлюється відповідний протокол.

1.8. Реорганізація чи зміна назв Сторін не впливає на чинність даної Угоди та термін її дії.

1.9. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації в п'ятиденний термін з дня підписання Угоди (змін) подає її на повідомну реєстрацію.

1.10. Сторони в двотижневий термін з дня реєстрації Угоди забезпечують доведення змісту Угоди до керівників органів управління освітою, вищих навчальних закладів, інших установ освіти, науки, а також до профспілкових організацій усіх рівнів.

2. Термін дії Угоди

2.1. Угода укладена на 2017–2020 роки, набирає чинності з моменту підписання представниками Сторін і діє до укладення нової або перегляду цієї Угоди.

2.2. Жодна із сторін, що уклали Угоду, не може впродовж встановленого терміну її дії в односторонньому порядку припинити виконання взятих на себе зобов'язань, порушити узгоджені положення і норми.

2.3. Сторони впродовж дії Угоди сприяють реалізації законодавчих норм щодо прав та гарантій працівників, осіб, які навчаються, ініціюють їх захист.

2.4. Сторони щорічно інформують працівників, осіб, які навчаються, про стан виконання норм, положень і зобов'язань Угоди.

3. Створення умов для забезпечення стабільного розвитку галузі

3.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації:

3.1.1. Створюватиме необхідні організаційні, матеріально-фінансові умови для реалізації пріоритетних напрямів розвитку освіти і науки в Тернопільській області.

3.1.2. Спрямуватиме діяльність органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, керівників закладів освіти на створення умов для безумовної реалізації прав громадян на освіту.

3.1.3. У межах повноважень вживатиме заходів щодо безумовного виконання норм законів у галузі освіти, що стосуються соціально-економічних гарантій, прав та інтересів працівників, осіб, які навчаються.

3.1.4. Проводитиме систематичну роботу для забезпечення підвищення кваліфікації і перепідготовки педагогічних та науково-педагогічних кадрів. Вживатиме заходів для передбачення видатків на гарантовані чинним законодавством виплати працівникам, які направляються для підвищення кваліфікації.

3.1.5. Вживатиме заходів для забезпечення фінансування галузі з помісячним розписом асигнувань в необхідних обсягах відповідно до чинного законодавства.

3.1.6. Вживатиме заходів для ефективної роботи закладів освіти і науки, раціонального використання бюджетних коштів, недопущення їх вилучення, дотримання нормативних вимог щодо фінансування господарських витрат.

3.1.7. Контролюватиме фінансово-господарську діяльність закладів освіти, що фінансуються з обласного бюджету і належать до сфери його управління.

3.1.8. Сприятиме закладам освіти в реалізації їх прав щодо:

- самостійного вирішення питань навчально-виховної, методичної, економічної і фінансової діяльності;
- визначення змісту компонента освіти, що надається закладам освіти понад визначений державою обсяг;
- самостійного використання всіх видів асигнувань, затвердження структури і штатного розпису в межах встановленого фонду оплати праці.

3.1.9. Забезпечить фінансування у повному обсязі заходів соціального захисту в період навчання студентів та учнів, які мають статус дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, студентів та учнів з їх числа, а також студентів та учнів, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків, студентів та учнів-інвалідів, студентів та учнів із малозабезпечених і багатодітних сімей, студентів та учнів, які мають статус постраждалих внаслідок Чорнобильської катастрофи, та сприятиме реалізації положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти» у закладах, які підпорядковані управлінню освіти і науки обласної державної адміністрації.

3.1.10. Періодично заслуховуватиме на засіданнях колегії управління освіти і науки обласної державної адміністрації питання про стан дотримання чинного трудового законодавства в закладах освіти і науки.

3.1.11. Сприятиме збереженню мережі закладів освіти, особливо у сільській місцевості, та обсягів їх фінансування, поліпшенню фінансування позашкільних навчальних закладів за рахунок коштів відповідних бюджетів.

3.2. Сторони Угоди, керуючись принципами соціального партнерства, усвідомлюючи відповідальність за функціонування і розвиток установ і закладів освіти, необхідність покращення становища працівників, **домовилися:**

3.2.1. Сприяти підвищенню якості освіти, результативності діяльності установ та закладів освіти, конкурентоздатності працівників на ринку праці.

3.2.2. Спрямувати свою діяльність на створення умов для забезпечення стабільної та ефективної роботи закладів освіти і науки.

3.2.3. Сприяти належному фінансовому забезпеченню навчальних закладів та освітніх установ.

3.2.4. Брати участь у діючих органах соціального партнерства.

3.2.5. Брати участь в організації, підготовці та проведенні заходів, спрямованих на підвищення професійної майстерності працівників освіти.

3.2.6. Запобігати виникненню колективних трудових спорів (конфліктів), а в разі їх виникнення - прагнути до розв'язання шляхом взаємних консультацій, переговорів відповідно до Закону України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)».

3.2.7. Сприяти організації проведення короткотермінових курсів, семінарів, конференцій з питань законодавства про освіту, трудового законодавства для вчителів, керівників установ і закладів освіти, працівників інститутів післядипломної педагогічної освіти та методичних кабінетів.

3.4. Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, закладів та установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам вживати заходів для забезпечення у повному обсязі видатків на оплату праці працівників навчальних закладів для її першочергової виплати при затвердженні місцевих бюджетів відповідно до статті 77 Бюджетного кодексу України.

3.5. Рада Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України зобов'язується:

3.3.1. Сприяти зміцненню виробничої та трудової дисципліни в закладах освіти і науки.

3.3.2. Утримуватися від організації страйків з питань, включених до Угоди, за умови їх вирішення у встановленому законодавством порядку.

4. Зайнятість

4.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язується:

4.1.1. Сприяти реалізації державної політики зайнятості населення відповідно до законів України «Про зайнятість населення», «Про сприяння

соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», інших законодавчих актів в частині працевлаштування молодих спеціалістів.

4.1.2. Забезпечити аналіз зайнятості в галузі на основі статистичних звітів та розглядати це питання разом з радою обласної організації профспілки працівників освіти і науки України одночасно з підсумками виконання Угоди.

4.1.3. Сприяти студентам вищих та учням професійно-технічних навчальних закладів, що здобули професію (кваліфікацію) за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник», «молодший спеціаліст», «бакалавр», «спеціаліст» та продовжують навчатися, на реалізацію їхніх прав на стажування на підприємствах, в установах та організаціях за професією (спеціальністю), що здобувається, у вільний від навчання час, а також у доступі до інформації про можливість такого стажування.

4.1.4. Сприяти випускникам вищих педагогічних навчальних закладів, які навчалися за державним замовленням в обов'язковому їх працевлаштуванні за отриманою спеціальністю.

4.2. *Сторони Угоди*, врахувавши положення Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки (п.4.1.5), *домовилися* вживати заходів для недопущення в закладах освіти і науки масових вивільнень працюючих з ініціативи власника або уповноваженого ним органу (понад 3 відсотки чисельності працівників упродовж календарного року).

4.2. Сторони Угоди рекомендують керівникам органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, закладів та установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам:

4.2.1. Проводити спільні консультації з приводу виникнення обґрунтованої необхідності скорочення більш як 3 відсотка від загальної чисельності працівників.

4.2.2. Погоджувати з відповідними територіальними профспілковими організаціями питання оптимізації мережі закладів освіти.

4.2.3. Враховуючи вимоги статті 49/4 КЗпП України рішення про зміни в організації виробництва і праці, ліквідацію, реорганізацію і перепрофілювання закладів, що призводять до звільнення, скорочення чисельності або штату працівників, узгоджені з відповідними профспілковими органами (шляхом завчасного надання інформації про причини наступних звільнень, кількість і категорії працівників, яких це може стосуватися, та строки можливих звільнень) приймати не пізніше ніж за 3 місяці до намічених дій з економічним обґрунтуванням та заходами забезпечення зайнятості працівників, що вивільняються. Тримісячний період використовувати для вжиття заходів, спрямованих на зниження рівня скорочення чисельності працівників або пом'якшення несприятливих його наслідків.

4.2.4. Забезпечити працевлаштування на вільні і новостворені робочі місця в закладах освіти і науки незайнятого населення, зареєстрованого у державній службі зайнятості, відповідно до кваліфікаційних вимог, надаючи при цьому перевагу професійно досвідченим працівникам та випускникам закладів освіти.

4.2.5. Передбачати у колективних договорах закладів освіти і науки заходи щодо попередження безробіття, створення нових (додаткових) робочих місць.

4.2.6. Вживати заходів для недопущення необґрунтованого запровадження такого режиму роботи працівників дошкільних навчальних закладів, який може призвести до встановлення місячної заробітної плати в розмірі менше посадового окладу (ставки заробітної плати).

4.2.7. З метою створення педагогічним, науково-педагогічним працівникам відповідних умов праці, які б максимально сприяли забезпеченню продуктивної зайнятості та зарахуванню періодів трудової діяльності до страхового стажу для призначення відповідного виду пенсії:

- при звільненні педагогічних працівників вивільнені години розподіляти у першу чергу між тими працівниками, які мають неповне тижневе навантаження (відповідно до спеціальності);

- залучати до викладацької роботи керівних, педагогічних та інших працівників закладів освіти, працівників інших підприємств, установ, організацій лише за умови забезпечення педагогічних, науково-педагогічних працівників, які працюють на постійній основі, навчальним навантаженням в обсязі не менше відповідної кількості годин на ставку;

- передавати уроки з окремих предметів у початкових класах, в т.ч. уроки іноземної мови, фізичної культури, образотворчого мистецтва, музики, лише спеціалістам за наявності об'єктивних причин, забезпечуючи при цьому оплату праці відповідно до положень п. 74 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.

4.2.8. Застосовувати при оптимізації навчальних закладів та установ освіти звільнення працівників за скороченням штатів або чисельності працюючих лише як крайній засіб, коли вичерпані всі можливості їх працевлаштування в інших навчальних закладах.

4.2.9. Не допускати зменшення обсягу навчального навантаження особам передпенсійного віку.

4.2.10. Не допускати звільнення працівників навчальних закладів при зміні власника, зокрема при створенні об'єднаних територіальних громад.

5. Регулювання виробничих, трудових відносин. Режим праці та відпочинку

5.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язується:

5.1.1. Забезпечити контроль за дотриманням в закладах освіти і науки області правил внутрішнього трудового розпорядку.

5.1.2. Забезпечити дотримання на місцях:

- встановлених чинним законодавством норм тривалості робочого часу і відпочинку для працівників галузі;

- нормативних документів щодо порядку здачі в оренду приміщень та обладнання.

5.1.3. Забезпечити контроль за:

- застосуванням у галузі надурочних робіт, допускаючи їх лише у випадках та з дотриманням порядку, передбачених чинним законодавством;

- наданням працівникам галузі щорічних відпусток відповідної тривалості згідно з чинним законодавством, а також додаткових соціальних відпусток.

5.2. Сторони угоди домовилися, що:

5.2.1. Періоди, впродовж яких у навчальних закладах не здійснюється навчальний процес (освітня діяльність) у зв'язку із санітарно-епідеміологічними, кліматичними чи іншими, не залежними від працівників обставинами, є робочим часом педагогічних та інших працівників. У зазначений час працівники залучаються до навчально-виховної, організаційно-методичної, організаційно-педагогічної робіт відповідно до наказу керівника закладу в порядку, передбаченому колективним договором та правилами внутрішнього трудового розпорядку (п. 5.2.1 Галузевої Угоди).

5.2.2. Залучення учителів, які здійснюють індивідуальне навчання дітей за медичними показаннями, до виконання іншої організаційно-педагогічної роботи у канікулярний період, здійснюється в межах кількості годин навчального навантаження, установленого при тарифікації до початку канікул.

5.2.3. Тривалість робочого часу педагогічних працівників, залучених у період, що не збігається із щорічною оплачуваною відпусткою, на строк не більше одного місяця до роботи в оздоровчі табори з денним перебуванням дітей, що діють в канікулярний період у тій же місцевості на базі загальноосвітніх та інших навчальних закладів, не може перевищувати кількості годин, встановлених при тарифікації до початку такої роботи, чи при укладенні трудового договору.

5.2.4. Залучення педагогічних працівників у канікулярний період, який не збігається з їх щорічною оплачуваною відпусткою, до роботи в оздоровчих таборах, розташованих в іншій місцевості, здійснюється лише за згодою працівників.

5.2.5. Режим виконання навчальної, методичної, організаційної та наукової роботи регулюється правилами внутрішнього трудового розпорядку навчального закладу, програмами та навчальними планами.

5.3. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної

адміністрації рекомендує органам управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, закладів та установ освіти і науки, відповідним профспілковим органам:

5.3.1. Створювати умови для використання педагогічними працівниками вільних від навчальних занять та виконання іншої педагогічної (науково-педагогічної) роботи за розкладом окремих днів тижня з метою підвищення кваліфікації, самоосвіти, підготовки до занять тощо за межами навчального закладу.

5.3.2. При складанні розкладів навчальних занять уникати нераціональних витрат часу педагогічних працівників, які здійснюють викладацьку роботу, забезпечувати безперервну послідовність проведення уроків, навчальних занять, не допускати тривалих перерв між заняттями (так званих «вікон»).

5.3.3. Регулювати режим виконання навчальної роботи вищого навчального закладу розкладом навчальних занять. Забезпечити прозорість розподілу навчального навантаження.

5.3.4. Здійснювати звільнення педагогічних та науково-педагогічних працівників у зв'язку із скороченням обсягу роботи тільки після закінчення навчального року.

5.3.5. Приймати на роботу нових працівників у випадку забезпечення повної зайнятості працюючих за фахом і відсутності прогнозу щодо їхнього вивільнення за п.1 ст.40 КЗпП України.

5.3.6. Не допускати укладення з ініціативи органів місцевого самоврядування в односторонньому порядку трудового договору у формі контракту з керівниками загальноосвітніх навчальних закладів комунальної форми власності.

5.3.7. Обмежити укладення строкових договорів з працівниками з мотивації необхідності його випробовування, крім випадків передбачених абз.2 ст. 23 КЗпП України. Не допускати переукладення безстрокового трудового договору на строковий з підстав досягнення працівником пенсійного віку з ініціативи власника або керівника (крім наукових або науково-педагогічних працівників).

5.3.8. Трудові договори, що були переукладені один чи декілька разів, за винятком випадків, передбачених частиною другою статті 23 Кодексу законів про працю України, вважати такими, що укладені на невизначений строк.

5.3.9. Забезпечити надання додаткових відпусток працівникам із ненормованим робочим днем тривалістю до 7 календарних днів згідно із списками посад, робіт та професій, визначених колективними договорами на підставі Орієнтовного переліку посад працівників з ненормованим робочим днем **(додаток № 1)**.

5.3.10. Встановлювати та надавати інші види оплачуваних відпусток за рахунок власних коштів (у разі особистого шлюбу або шлюбу дітей, народження

дитини, смерті близьких родичів, для догляду за хворим членом сім'ї, батькам, діти яких у віці до 18 років вступають до навчальних закладів, розташованих у іншій місцевості, батькам, чії діти йдуть до першого класу школи, ветеранам, донорам тощо) на умовах колективних договорів.

5.3.11. Розширювати переліки категорій працівників, яким за бажанням може надаватися щорічна відпустка повної тривалості до закінчення 6-місячного терміну безперервної роботи в цій установі, організації на умовах колективного або трудового договорів. Оплату відпусток здійснювати в межах бюджетних асигнувань та інших додаткових джерел.

5.3.12. Сприяти наданню можливості непедагогічним працівникам закладів освіти і науки, які відповідно до чинного законодавства мають право на викладацьку роботу, виконувати її в межах основного робочого часу.

5.3.13. Забезпечити дотримання чинного законодавства щодо надання в повному обсязі гарантій і компенсацій працівникам закладів та установ освіти, які направляються для підвищення кваліфікації, підготовки, перепідготовки, навчання іншим професіям з відривом від виробництва.

5.3.14. Забезпечити матеріальне заохочення педагогічних та науково-педагогічних працівників, учні та студенти яких стали переможцями обласних, всеукраїнських та міжнародних учнівських і студентських олімпіад, конкурсів, турнірів.

5.3.15. Забезпечити дотримання чинного законодавства щодо повідомлення працівників про введення нових і зміну чинних умов праці, зокрема педагогічних працівників щодо обсягу навчального (педагогічного) навантаження на наступний навчальний рік, не пізніше ніж за 2 місяці до їх запровадження.

5.3.16. Затверджувати кошториси, плани використання бюджетних коштів, штатний розпис, графіки відпусток, навчальне навантаження педагогічних, науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів разом з профкомом закладу.

5.3.17. Погоджувати з профкомами:

- запровадження змін, перегляд умов праці;
- час початку і закінчення роботи, режим роботи змін, поділ робочого часу на частини, застосування підсумованого обліку робочого часу, графіки роботи, згідно з якими передбачати можливість створення умов для приймання працівниками їжі протягом робочого часу на тих роботах, де особливості виробництва не дозволяють встановити перерву;

- внесення змін та доповнень до статутів навчальних закладів з питань праці та соціально-економічних інтересів працівників та осіб, які навчаються.

5.3.18. Затверджувати посадові інструкції працівників закладів та установ освіти і науки їх керівниками за погодженням з профспілковими комітетами.

5.3.19. Забезпечити встановлення тижневого аудиторного навантаження для студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційними рівнями молодшого

спеціаліста, бакалавра – не більше 30 годин, спеціаліста – 24 години, магістра – 18 годин відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

5.3.20. Вжити заходів для посилення організаційно-методичного забезпечення самостійної роботи студентів, підвищення наукового і методичного рівня навчальної літератури та дидактичних матеріалів.

5.4. Рада Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України вживе заходів щодо:

5.4.1. Забезпечення нормативними документами з питань трудового законодавства усіх профспілкових організацій, проведення навчання з питань законодавства про працю, застосування його норм у практичній роботі.

5.4.2. Організації громадського контролю за дотриманням законодавства про працю в установах та закладах освіти.

5.4.3. Забезпечення співпраці з органами управління освітою з метою попередження порушень норм законодавства.

6. Нормування і оплата праці.

6.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язується вживати заходів для дотримання в закладах освіти і науки законодавства про оплату праці та забезпечення виплати педагогічним та науково-педагогічним працівникам навчальних закладів надбавок та доплат у розмірах, визначених законодавством.

6.2. Сторони Угоди домовилися:

6.2.1. Вживати заходів для своєчасної і в повному обсязі виплати заробітної плати працівникам закладів освіти і науки за період відпусток, а також поточної заробітної плати не рідше двох разів на місяць через проміжок часу, що не перевищує шістнадцяти календарних днів, та не пізніше семи днів після закінчення періоду, за який здійснюється виплата.

6.2.2. Кваліфікувати несвоєчасну чи не в повному обсязі виплату заробітної плати як грубе порушення законодавства про працю та цієї Угоди і вживати спільних оперативних заходів відповідно до законодавства.

6.2.3. Вживати заходів для підвищення рівня заробітної плати спеціалістів управлінь, відділів освіти, централізованих бухгалтерій, працівників методичних установ, інженерів з охорони праці та інших працівників шляхом встановлення надбавок та доплат, гарантованих чинним законодавством.

6.3. Сторони Угоди зобов'язують керівників закладів та установ освіти і науки:

6.3.1. При встановленні вчителям, викладачам навчального навантаження на новий навчальний рік зберігати, як правило, його обсяг, а також дотримуватися принципу наступності роботи, викладання предметів у класах, групах.

6.3.2. Установлювати педагогічним працівникам, які перебувають у відпустці для догляду за дитиною, навчальне навантаження під час тарифікації на відповідний навчальний рік у обсязі передбаченому трудовим договором. На період їх відпустки години навчального навантаження тимчасово передавати іншим вчителям, викладачам. Після закінчення відпустки забезпечувати педагогічним працівникам навантаження, встановлене при тарифікації на початок навчального року.

6.3.3. Вживати заходів для забезпечення учителів, викладачів викладацькою роботою в обсязі не менше ставки заробітної плати. За відсутності такої можливості довантажувати їх до встановленої норми годин іншими видами навчально-виховної роботи.

6.3.4. З метою дотримання вимог Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2004 року № 601, при встановленні доплат за завідування навчальними кабінетами не обмежувати типів та кількості навчальних кабінетів загальноосвітніх навчальних закладів, за завідування якими встановлюється додаткова оплата.

6.3.5. Встановлювати надбавки педагогічним працівникам за престижність праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 373 від 23.03.2011 року (із змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України №88 від 25.03.2014) та працівникам бібліотек за особливі умови роботи відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 1073 від 30.09.2009 року (зі змінами, внесеними згідно з постановою Кабінету Міністрів України №89 від 25.03.2014) за погодженням з виборним профспілковим органом у межах фонду оплати праці.

6.3.6. Здійснювати диференціацію заробітної плати працівників, які отримують заробітну плату (спеціалістів управлінь, відділів освіти, централізованих бухгалтерій, працівників методичних установ, інженерів з охорони праці та інших працівників) на рівні мінімальної шляхом встановлення доплат, надбавок, премій з урахуванням складності, відповідальності та умов виконуваної роботи, кваліфікації працівника, результатів його роботи.

6.3.7. Здійснювати відповідні доплати керівним працівникам навчальних закладів, які виконують на підставі норм чинного законодавства викладацьку роботу, за умови покладення на них у випадках виробничої необхідності обов'язків по завідуванню відповідними навчальними кабінетами.

6.3.8. Встановлювати розміри доплат за суміщення професій, посад, розширення зони обслуговування, за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників без звільнення від своєї основної роботи на підставі колективних договорів з використанням на цю мету усієї економії фонду заробітної плати за відповідними посадами.

6.3.9. Здійснювати додаткову оплату за роботу в нічний час (з 10-ї години вечора до 6-ї години ранку) працівникам, які за графіками роботи працюють у цей час, у розмірі до 40 % посадового окладу (ставки заробітної плати).

6.3.10. Забезпечити оплату праці відповідно до ст. 106 КЗпП України як за надурочну роботу в подвійному розмірі:

- працівникам дошкільних навчальних закладів за роботу понад встановлену норму з причини невиходу на роботу змінника або у випадках, коли батьки несвоєчасно забирають дітей з дошкільного закладу і робота виконується за межами робочого часу, встановленого графіками роботи;

- працівникам дитячих оздоровчих таборів, які виконують з ініціативи роботодавця роботу за межами робочого часу, встановленого графіками роботи.

6.3.11. Здійснювати оплату праці в галузі за роботу в надурочний час, у святкові, неробочі та вихідні дні у подвійному розмірі.

6.3.12. Зберігати за працівниками, які брали участь у страйку через невиконання норм законодавства, колективних договорів та угод з вини роботодавця, заробітну плату в повному розмірі на підставі положень колективних договорів і угод.

6.3.13. Забезпечити своєчасну виплату заробітної плати в робочі дні у строки, встановлені колективним договором з дотриманням положень ст. 24 Закону України «Про оплату праці». Розмір заробітної плати за першу половину місяця визначати в колективних договорах за погодженням з профкомами, але не менше оплати за фактично відпрацьований час з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника.

6.3.14. У разі, коли день виплати заробітної плати збігається з вихідним, святковим або неробочим днем, заробітну плату виплачувати напередодні.

6.3.15. Здійснювати виплату заробітної плати через установи банків відповідно до чинного законодавства лише на підставі особистих заяв працівників.

6.3.16. Забезпечувати компенсацію втрати частини заробітної плати через порушення термінів її виплати згідно з чинним законодавством.

6.3.17. Своєчасно здійснювати індексацію грошових доходів працівників, осіб, які навчаються, відповідно до чинного законодавства у зв'язку із зростанням цін і тарифів на споживчі товари та послуги.

6.3.18. Передбачити в кошторисах видатки на преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам установ і закладів освіти, стимулювання творчої праці і педагогічного новаторства керівних і педагогічних працівників у розмірі не менше 2 відсотків планового фонду заробітної плати.

6.3.19. Сприяти матеріальному заохоченню працівників - переможців конкурсів «Учитель року», «Класний керівник» та інших конкурсів педагогічної майстерності, а також учителів, вихованці яких стали призерами учнівських олімпіад, конкурсів тощо.

6.3.20. Забезпечувати оплату праці працівників закладів та установ освіти і науки за заміну будь-яких категорій тимчасово відсутніх працівників у повному розмірі за їхньою кваліфікацією.

6.3.21. Забезпечити встановлення надбавки педагогічним працівникам за престижність праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 р. № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I - II рівня акредитації, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування» у розмірі максимально наближеному до граничного. Не допускати необґрунтоване зменшення розміру цієї надбавки.

6.3.22. Встановлювати педагогічним та іншим працівникам, які працюють в інклюзивних класах (групах) та з ВІЛ-інфікованими дітьми, підвищені розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пунктів 28, 29 та 31 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102, а також надбавку за складність у роботі в розмірі до 50 відсотків посадових окладів (ставок заробітної плати) відповідно до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 30.08.2002 № 1298.

6.3.23. Виплачувати відповідно до ст. 44 КЗпП України при припиненні трудового договору внаслідок порушення власником або уповноваженим ним органом законодавства про працю, колективного чи трудового договору (ст.ст. 38-39 КЗпП України) вихідну допомогу в розмірі, передбаченому колективним договором, але не менше тримісячного середнього заробітку.

6.3.24. Здійснювати запровадження, зміни, перегляд норм праці за погодженням із профкомами.

6.3.25. Повідомляти працівникам про введення нових і зміну чинних норм праці не пізніше як за 2 місяці до їх запровадження.

6.3.26. Проводити доплату за роботу в шкідливих умовах праці за результатами атестації робочих місць, згідно з колективними договорами.

6.3.27. Дотримуватись діючого законодавства щодо відрахувань із заробітної плати.

6.3.28. Працівникам при кожній виплаті заробітної плати письмово повідомляти такі дані: загальна сума заробітної плати з розшифровкою за видами виплат, розміри й підстави відрахувань, сума виплати.

6.3.29. Узгоджувати з профспілковими комітетами попереднє педагогічне навантаження до настання літньої відпустки працівників; а остаточне - до 1 вересня та доводити його до відома працівників під розписку. Навчальне навантаження в обсязі менше тарифної ставки встановлювати лише за письмовою згодою працівника.

6.3.30. Передбачати відповідні зобов'язання з оплати праці в колективних договорах, угодах.

6.4. Рада Тернопільської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України зобов'язується:

6.4.1. Здійснювати громадський контроль за дотриманням в установах та організаціях галузі освіти законодавства про працю, зокрема за виконанням договірних гарантій з оплати праці та термінів її виплати, та за фактами виявлених порушень здійснювати заходи щодо їх виправлення.

6.4.2. Взаємодіяти з органами виконавчої влади, органами державного нагляду для вирішення питань, пов'язаних із реалізацією права працівників на своєчасну і в повному обсязі оплату праці.

6.4.3. Надавати консультації та правову допомогу працівникам-членам Профспілки щодо захисту їх прав з питань оплати праці та представляти інтереси у комісіях з питань трудових спорів та судах.

6.4.4. Забезпечити систематичний аналіз і оцінку стану реалізації законодавства з питань оплати праці, підготовку пропозицій щодо удосконалення цієї роботи.

6.4.5. Інформувати управління освіти і науки обласної державної адміністрації про випадки порушення законодавства в окремих установах, організаціях для вжиття необхідних заходів.

6.4.6. Забезпечити інформування органу Державної нагляду з питань праці в Тернопільській області про факти порушень термінів виплати заробітної плати та відповідних зобов'язань за колективними договорами, угодами.

6.4.7. Здійснювати роз'яснювальну роботу щодо практики звернення працівників освіти до судів про примусове стягнення заборгованої заробітної плати та сум відшкодування шкоди від нещасних випадків і професійних захворювань в організаціях, установах галузі.

6.4.8. Координувати діяльність територіальних профспілкових органів щодо здійснення контролю за проведенням індексації грошових доходів працівників, осіб, які навчаються, у зв'язку із змінами цін на споживчі товари та послуги, компенсації втрат частини заробітної плати, пов'язаних із порушенням термінів її виплати.

7. Охорона праці та здоров'я

7.1. Управління освіти і науки зобов'язується:

7.1.1. Забезпечити виконання керівниками закладів освіти і науки вимог щодо організації роботи з охорони праці відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 563 від 1 серпня 2001 року та виконання вимог, передбачених Законом України «Про охорону праці».

7.1.2. Періодично заслуховувати на засіданні колегії управління за участю представників обласної організації профспілки працівників освіти і науки питання створення належних умов, безпеки праці і навчання та вжиття заходів щодо попередження травматизму і професійної захворюваності.

7.1.3.Проводити один раз на три роки навчання і перевірку знань з безпеки життєдіяльності (охорона праці, радіаційна безпека тощо) посадових осіб, спеціалістів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, працівників галузі відповідно до Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підпорядкованих управлінню освіти і науки .

7.1.4.Забезпечити контроль за станом пожежної безпеки в закладах освіти і науки, студентських гуртожитках.

7.1.5.Забезпечити заклади освіти та науки нормативно-правовими актами з охорони праці.

7.2. Сторони Угоди рекомендують керівникам закладів та установ освіти і науки, виборним профспілковим органам:

7.2.1.Враховувати під час розробки та укладання угод, колективних договорів спільні рекомендації державних органів влади, ЦК Профспілки працівників освіти і науки України, обласної організації профспілки працівників освіти і науки щодо змісту розділу «Охорона праці».

7.2.2.Забезпечити фінансування атестації робочих місць з несприятливими умовами праці відповідно до чинного законодавства та розробити за її результатами заходи щодо покращання умов праці, включивши їх в колективні договори.

7.2.3.Включати в колективні договори закладів освіти і науки зобов'язання щодо:

- забезпечення працюючих в шкідливих умовах відповідними пільгами і компенсаціями;
- видачі спецодягу, інших засобів індивідуального захисту, мийних та знешкоджувальних засобів;
- здійснення доплат працівникам за роботу у шкідливих і важких умовах праці за результатами атестації робочих місць;
- надання щорічних додаткових відпусток за роботу у шкідливих і важких умовах праці за результатами атестації робочих місць;
- надання щорічних додаткових відпусток за особливий характер праці згідно додатку №4 Галузевої угоди між Міністерством освіти і науки України та ЦК Профспілки працівників освіти і науки України на 2016-2020 роки.

7.2.4.Передбачати в кошторисах навчальних закладів необхідні видатки для фінансування профілактичних заходів з охорони праці відповідно до ст.19 Закону України «Про охорону праці», в тому числі для проведення атестації робочих місць за умовами праці відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 1992 року № 442.

7.2.5.Передбачати в штатних розписах навчальних закладів та установ освіти з кількістю працюючих 50 і більше осіб посаду спеціаліста служби охорони праці

відповідно до норм ст. 15 Закону України «Про охорону праці» та рішення колегії Міністерства освіти і науки України від 11 лютого 2010 року.

7.2.6. Розробити і забезпечити виконання заходів щодо подальшої безпечної експлуатації виробничих будівель і споруд, машин, механізмів, устаткування, транспортних засобів, інших засобів виробництва, які не відповідають вимогам нормативних актів про охорону праці.

7.2.7. Вивести із експлуатації аварійні приміщення будівель та домогтися виведення котелень з підвальних приміщень.

7.2.8. Забезпечити контроль за виконанням вимог щодо створення здорових, безпечних умов праці і навчання для учасників навчально-виховного процесу відповідно до Кодексу цивільного захисту, Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

7.2.9. Забезпечити проведення обласного та районних етапів Всеукраїнського громадського огляду-конкурсу охорони праці в установах, закладах відповідно до Положення, затвердженого спільною постановою колегії Міністерства освіти і науки України та президії ЦК Профспілки працівників освіти і науки України від 27 квітня 2004 року.

7.2.10. Розробити заходи, спрямовані на оснащення навчальних закладів державної і комунальної форм власності автономними міні-котельнями, впровадження енергозберігаючих технологій, забезпечення функціонування систем водо-, енерго-, теплопостачання та інженерних мереж.

7.2.11. Забезпечувати безперешкодний доступ представників Профспілки з питань охорони праці, технічних інспекторів праці Профспілки до навчальних закладів, установ, підприємств, організацій галузі освіти відповідно до вимог ст. 41 Закону України «Про охорону праці», ст. 259 Кодексу законів про працю України, ст. 21, 38 (пункт 12) Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності».

7.2.12. Розробляти відповідні заходи щодо щорічного проведення Всесвітнього дня охорони праці.

7.3. *Сторони Угоди:*

7.3.1. Домагатимуться виділення коштів з бюджетів усіх рівнів в обсязі не менше як 0,5 відсотка від фонду оплати праці за попередній рік відповідно до ст. 19 Закону України «Про охорону праці». Розмір витрат на охорону праці встановлюється у колективному договорі з урахуванням фінансових можливостей підприємства, установи, організації.

7.3.2. Забезпечать контроль:

- за виконанням заходів щодо створення здорових, безпечних умов праці і навчання для учасників навчально-виховного процесу відповідно до Закону України «Про охорону праці», інших нормативно-правових актів з охорони праці;

- за реалізацією заходів з охорони праці, передбачених колективними договорами, угодами в закладах освіти і науки, за безпечною експлуатацією будівель і споруд установ і закладів освіти та науки, якістю проведення технічної інвентаризації, планового попереджувального ремонту.

7.4. Обласна організація профспілки працівників освіти і науки:

7.4.1. Забезпечить спільно з членськими організаціями Профспілки ефективний громадський контроль за додержанням передбачених нормативними актами з питань охорони праці вимог щодо поліпшення умов, безпеки праці та навчання, створення належного виробничого побуту, виконання заходів соціального захисту працюючих та осіб, які навчаються, відповідно до положень колективних договорів, угод.

7.4.2. Організує навчання профспілкового активу, представників профспілки з питань охорони праці щодо підвищення рівня громадського контролю за виконанням керівниками установ і закладів галузі вимог законодавства та нормативно-правових актів з охорони праці.

7.4.3. Забезпечить участь представників Профспілки, технічних інспекторів праці Профспілки у роботі комісій з розслідування причин нещасних випадків, опрацюванні заходів щодо їх попередження та вирішенні питань, пов'язаних з профілактикою ушкодження здоров'я учасників навчально-виховного процесу.

7.4.4. Сприятиме здійсненню відповідних заходів під час щорічного проведення Всесвітнього дня охорони праці.

7.4.5. Забезпечить членські організації профспілки нормативно-правовими документами з питань охорони праці.

8. Соціальні гарантії, пільги, компенсації

8.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язується:

8.1.1. Домагатися безумовного забезпечення педагогічним, науково-педагогічним, науковим та іншим працівникам галузі, а також особам, які навчаються, гарантій, передбачених чинним законодавством.

8.1.2. Вживати заходів для безумовного надання відповідно до чинного законодавства:

- для виплати випускникам вищих навчальних закладів, які навчалися за державним замовленням і здобули освіту за напрямками і спеціальностями педагогічного профілю та уклали на строк не менш ніж на три роки договір про роботу в загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах, грошової допомоги у п'ятикратному розмірі мінімальної заробітної плати;

- молодим фахівцям, які одержали направлення на роботу після закінчення навчального закладу, відпустки тривалістю 30 календарних днів з виплатою при цьому допомоги у розмірі мінімальної академічної або соціальної стипендії, але не нижче розміру стипендії, яку вони отримували в останній місяць навчання у

вищому навчальному закладі (крім додаткової соціальної стипендії, що виплачується особам, які постраждали від Чорнобильської катастрофи), за рахунок замовника.

8.1.3. Вживати заходів для вирішення в установленому порядку питання щодо:

- забезпечення пільгового проїзду студентів вищих навчальних закладів усіх форм власності та учнів професійно-технічних навчальних закладів упродовж календарного року;
- забезпечення реалізації прав студентської та учнівської молоді на безплатне і пільгове користування об'єктами культури, фізкультури і спорту;
- цільового використання студентських гуртожитків виключно для проживання учнів, студентів та забезпечення керівниками вищих навчальних закладів створення та обладнання в студентських гуртожитках кімнат для самопідготовки, відпочинку, занять фізкультурою і спортом, побутових кімнат з необхідним обладнанням для приготування їжі, прання, сушіння, прасування одягу і т.д., кімнат гігієни тощо відповідно до Державних будівельних норм України від 18.05.2005 р.;
- надання адресної державної підтримки учням і студентам з числа сиріт, інвалідів, малозабезпечених сімей та обдарованої молоді.

8.1.4. Сприяти вирішенню питань щодо регулярного безкоштовного підвезення педагогічних працівників до місця роботи і додому.

8.1.5. Забезпечити проведення обов'язкових щорічних безоплатних медичних оглядів працівників закладів освіти і науки, студентів, аспірантів, докторантів, які навчаються за денною формою навчання, учнів професійно-технічних навчальних закладів.

8.1.6. Сприяти розширенню мережі, збереженню, функціонуванню та розвитку об'єктів соціальної сфери, мережі культурно-освітніх, оздоровчих закладів, спортивних споруд галузі.

8.2. Сторони Угоди домовилися:

8.2.1. Вживати заходів для збереження в наступних роках передбачених ст. 57 Закону України «Про освіту» гарантій щодо оплати праці та забезпечення педагогічних працівників сільської місцевості і селищ міського типу та членів їх сімей безоплатним житлом з опаленням і освітленням.

8.2.2. Домагатися збільшення та виділення у Державному та місцевих бюджетах коштів для надання довгострокових кредитів молоді для здобуття освіти у вищих навчальних закладах.

8.2.3. Здійснювати перепрофілювання, закриття, ліквідацію, а також зміну форм власності об'єктів соціально-культурної сфери лише після проведення консультацій з профспілковими організаціями.

8.2.4. Проводити спільні заходи щодо забезпечення реалізації законних прав та інтересів працівників освіти та осіб, які навчаються, у сфері духовного, культурно-освітнього та фізичного розвитку, підтримки провідних творчих колективів та аматорських спортивних команд, організації відпочинку і дозвілля.

8.2.5. Брати участь у громадських слуханнях з обговорення проблем галузі спільно з представниками органів державної влади та місцевого самоврядування, громадськості.

8.2.6. Забезпечити проведення галузевої спартакіади серед працівників освіти та студентів.

8.2.7. Сприяти залученню освітянських та студентських колективів до участі у місцевих, міжрегіональних, всеукраїнських оглядах, конкурсах, фестивалях художньої самодіяльності.

8.2.8. Вживати заходів для встановлення в проектах Державного бюджету обсягів стипендіального фонду, необхідного для забезпечення академічними стипендіями всіх студентів, які встигають, надання їм матеріальної допомоги і преміювання.

8.2.9. Домагатися фінансового забезпечення реалізації статті 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» в частині відрахування навчальними закладами, установами освіти і науки профспілковим організаціям коштів на проведення в трудових колективах культурно-масової та оздоровчої роботи, раціонального їх використання.

8.2.10. Брати участь у реалізації програм оздоровлення осіб, які навчаються, а також дітей працівників освіти в літній та канікулярний періоди.

8.3.Сторони Угоди рекомендують керівникам закладів та установ освіти і науки:

8.3.1. Забезпечити надання відповідно до ст. 57 Закону України «Про освіту» щорічної грошової винагороди за сумлінну працю, зразкове виконання службових обов'язків педагогічним та науково-педагогічним працівникам у розмірі до одного посадового окладу.

8.3.2. Забезпечити надання всім категоріям працівників, включаючи педагогічних і науково-педагогічних, матеріальної допомоги, в тому числі на оздоровлення, в сумі до одного посадового окладу на рік (матеріальна допомога на поховання зазначеним вище розміром не обмежується), виплату премій відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисах, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 26.09.2005 р. №557.

8.3.3. Забезпечити:

- оплату простою працівникам, в тому числі непедагогічним, не з їх вини в розмірі середньої заробітної плати, але не менше тарифної ставки (посадового окладу);

- оплату праці вчителів, вихователів, у тому числі груп продовженого дня, вихователів дошкільних навчальних закладів, музичних керівників, викладачів у випадках, коли в окремі дні (місяці) заняття не проводяться з незалежних від них причин (епідемії, метеорологічні умови тощо), із розрахунку заробітної плати, встановленої при тарифікації, з дотриманням при цьому умов чинного законодавства.

8.3.4. Надавати педагогічним та науково-педагогічним працівникам матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань за рахунок власних коштів відповідно до п. 5 ст. 57 Закону України «Про освіту».

8.3.5. На підставі Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» (п.12 ст.37) надавати при виході на пенсію допомогу:

- науково-педагогічним та науковим працівникам – у розмірі шести посадових окладів з урахуванням надбавок, доплат;

- іншим категоріям працівників – у розмірі посадового окладу (ставки заробітної плати) за рахунок власних коштів установи на умовах колективних договорів.

8.3.6. Вживати заходів, спрямованих на:

- виконання регіональних програм забезпечення житлом педагогічних і науково-педагогічних працівників;

- безумовне дотримання чинного законодавства щодо забезпечення педагогічних працівників сільської місцевості, селищ міського типу, а також пенсіонерів з їх числа безоплатним житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм;

- забезпечення регулярного безкоштовного підвезення педагогічних працівників до місця роботи і додому.

8.3.7. При укладенні колективних договорів передбачати норми щодо соціального захисту ветеранів праці.

8.3.8. Відраховувати профспілковим комітетам відповідно до ст. 44 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» не менше 0,3 відсотка фонду оплати праці на культурно-масову, фізкультурну та оздоровчу роботу.

8.3.9. Спрямовувати на заохочення учнів, студентів, аспірантів, докторантів за успіхи в навчанні, участь у громадській, спортивній та науковій роботі, надання їм матеріальної допомоги та преміювання не менше як 10 відсотків коштів стипендіального фонду, передбаченого кошторисом навчального закладу.

8.3.10. Забезпечити своєчасну виплату соціальних та академічних стипендій студентам та учням навчальних закладів.

8.3.11. Встановлювати для студентів вищих навчальних закладів плату за проживання в студентських гуртожитках у розмірі до 40 відсотків розміру

мінімальної ординарної (звичайної) академічної стипендії відповідного типу вищого навчального закладу.

8.4. Рада Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України зобов'язується:

8.4.1. Вжити заходів для активізації діяльності територіальних профспілкових органів з метою безумовного забезпечення соціальних гарантій, пільг та компенсацій, передбачених даною Угодою.

8.4.2. Забезпечити організацію роз'яснювальної роботи в первинних профспілкових організаціях щодо трудових прав, пенсійного забезпечення працівників галузі, соціального страхування, надавати членам Профспілки відповідну безкоштовну правову допомогу.

9. Розвиток соціального партнерства

9.1. З метою подальшого розвитку соціального партнерства Сторони Угоди домовилися про наступне:

9.1.1. Сприяти підготовці і прийняттю розпорядчих управлінських документів, що регулюють соціально-трудові відносини в галузі освіти.

9.1.2. Сприяти:

- укладенню колективних договорів в усіх закладах освіти і науки, на які поширюється дія Угоди;
- впровадженню та поширенню практики проведення попередньої експертизи проектів колективних договорів щодо їх відповідності нормам законодавства, Генеральної, Галузевої угод;
- укладенню галузевих угод на територіальному рівні.

9.1.3. Спрямувати діяльність органів управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, керівників закладів та установ освіти і науки, відповідних профспілкових органів на виконання зобов'язань цієї Угоди.

9.1.4. Рекомендувати профкомам вищих навчальних закладів при укладенні колективних договорів з метою соціально-економічного захисту осіб, які навчаються, вносити як додаток до цих колективних договорів угоду між адміністрацією та профкомом студентів.

9.2. Управління освіти і науки обласної державної адміністрації, органи управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, керівники закладів освіти і науки:

9.2.1. Забезпечать відповідне погодження з виборними органами Профспілки питань соціально-економічного і трудового характеру й нормативних актів, які стосуються прав та інтересів працівників та осіб, які навчаються, у сфері трудових, соціально-економічних відносин (*додаток 2*).

9.2.2. Надаватимуть відповідним комітетам Профспілки інформацію щодо соціально-економічного розвитку галузі, стану фінансування закладів, результатів їх діяльності, заборгованості із виплати заробітної плати і стипендії, реалізації трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників, осіб, які навчаються.

9.2.3. Сприятимуть профспілковим органам у забезпеченні навчання учасників колективних переговорів на всіх рівнях, проведенні з цією метою семінарів, конференцій, спеціальних навчальних курсів.

9.2.4. Відповідно до запрошення профспілкових органів забезпечать участь своїх представників у профспілкових заходах, спрямованих на захист трудових, соціально-економічних прав працівників та осіб, які навчаються.

10. Сприяння роботі Профспілки з питань соціально-економічного захисту працівників освіти, осіб, які навчаються, підвищення ефективності їх діяльності

10.1. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язується:

10.1.1. Забезпечувати в закладах освіти, науки права та гарантії діяльності Профспілки, її організаційних ланок, відповідно до Конституції України, Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», актів Президента України та Кабінету Міністрів України, ратифікованих Україною конвенцій Міжнародної Організації Праці.

10.1.2. Вводити до складу колегії управління освіти і науки обласної державної адміністрації голову обласної організації профспілки працівників освіти і науки України на підставі Положення про управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації, затвердженого наказом управління освіти і науки обласної державної адміністрації від 13.04.2016 р. №123.

10.1.3. Сприяти проведенню спільних заходів управлінсько-профспілкового активу, спрямованих на підвищення правової компетентності як важливої складової в управлінській діяльності, а також навчанню профспілкових кадрів та активу, підвищенню їх кваліфікації.

10.2. Управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації зобов'язує органи управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, керівників закладів освіти і науки:

- вводити до складу колегій, атестаційних комісій, робочих та дорадчих органів профспілкових представників;

- забезпечувати в закладах освіти і науки безготівковий порядок сплати членських профспілкових внесків відповідно до вимог статті 42 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»;
- надавати у безоплатне користування профспілковим комітетам закладів та установ освіти, територіальним профспілковим виборним органам приміщення з усім необхідним обладнанням, опаленням, освітленням, прибиранням, транспортом, охороною, зв'язком (в т.ч. електронна пошта, Internet) для роботи, а також здійснення статутної діяльності;
- забезпечувати вільний вхід до закладів та установ освіти і науки представників Профспілки працівників освіти і науки України, їх доступ до робочих місць, місць зібрання членів Профспілки, можливість зустрічі та спілкування з працівниками і студентами, іншими особами, які навчаються;
- надавати членам виборних профспілкових органів, не звільненим від своїх виробничих чи службових обов'язків, на умовах, передбачених колективним договором чи угодою, вільний від роботи час із збереженням середньої заробітної плати для участі в консультаціях і переговорах, виконання інших громадських обов'язків в інтересах трудового колективу, а також на час участі в роботі виборних профспілкових органів, але не менше ніж три години на тиждень (стаття 252 КЗпП України);
- на час профспілкового навчання працівникам, обраним до складу виборних профспілкових органів, надавати додаткову відпустку тривалістю до 6 календарних днів із збереженням середньої заробітної плати відповідно до ст. 41 Закону України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності»;
- не допускати притягнення до дисциплінарної відповідальності членів виборних профспілкових органів без попередньої згоди виборних органів, членами яких вони є (стаття 252 КЗпП України);
- враховувати, що при укладенні колективних договорів та угод внесення пропозицій з питань соціально-економічних прав та інтересів студентської молоді покладається на профспілкові комітети студентів;
- не допускати втручання працівників місцевих органів управління освітою та керівників закладів, установ освіти у статутну діяльність організаційних ланок Профспілки, передбачену чинним законодавством, а також не вчиняти дій, які прямо чи опосередковано можуть завдати шкоду профспілковій організації, зокрема шляхом поширення неправдивої інформації про діяльність Профспілки, її виборного органу або керівника профспілкової організації; використання адміністративного впливу щодо зміни організаційної структури Профспілки, ліквідації профорганізацій тощо.

10.3. Сторони Угоди рекомендують органам управління освітою районних державних адміністрацій, міських, селищних, сільських рад, об'єднаних територіальних громад, керівникам закладів освіти і науки:

- визнавати соціальне партнерство важливим інструментом регулювання соціально-трудових відносин, здатним зберегти злагоду та порозуміння в освітянській спільноті;

- активізувати співпрацю з профспілковими організаціями з усіх питань забезпечення належного статусу педагогічних та науково-педагогічних працівників, підвищення рівня соціально-економічного захисту працівників освіти та осіб, які навчаються;

- не допускати будь-яких дій, що можуть бути розцінені як перешкоджання законній діяльності профспілкових організацій, втручання у статутну діяльність Профспілки;

- поширювати пільги і винагороди, що застосовуються в закладі, на штатних профспілкових працівників згідно з колективними договорами;

- встановлювати головам профспілкових організацій, які здійснюють свої повноваження на громадських засадах, щорічну винагороду в розмірі посадового окладу (ставки заробітної плати) за активну і сумлінну працю із захисту прав та інтересів працівників при наявності фонду оплати праці;

- розглянути можливість проведення профспілкових уроків для старшокласників.

10.4. Сторони Угоди домовились про наступне:

- при взаємодії та співпраці діятимуть в межах чинного законодавства і вживатимуть ефективних заходів з метою досягнення позитивних результатів;

- для досягнення компромісу між інтересами сторін постійно підтримуватимуть оптимальний соціальний діалог на принципах законності, незалежності, рівноправності сторін, конструктивності та взаємної поваги й пошуку компромісних рішень;

- не рідше двох разів на рік проводитимуть консультативні зустрічі щодо питань змін в законодавстві про освіту, соціально-економічного розвитку галузі, стану фінансування закладів, заборгованості із виплати заробітної плати і стипендії, реалізації трудових і соціально-економічних прав та інтересів працівників і осіб, які навчаються тощо.

10.5. Рада Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки України зобов'язується:

10.5.1. Сприяти формуванню позитивного іміджу Профспілки працівників освіти і науки України.

10.5.2. Посилити роз'яснювальну роботу щодо діяльності Профспілки працівників освіти і науки України, її виборних органів щодо захисту членів профспілки шляхом підвищення ролі профспілкових зборів, активізації роботи постійних комісій профкомів, інформування членів профспілки.

10.5.3. Своєчасно доводити до відома нижчих за рівнем профспілкових виборних органів зміст нормативних документів, що стосуються соціально-економічних інтересів працівників освіти, науки та осіб, які навчаються.

10.5.4. Спрямувати роботу виборних профспілкових органів на організацію громадського контролю за своєчасним введенням в дію нормативних документів з питань трудових відносин, умов, нормування праці, розподілу навчального навантаження, за додержанням в закладах та установах освіти і науки трудового законодавства.

10.5.5. Проводити роз'яснювальну роботу щодо трудових прав та гарантій працівників, студентів, інших осіб, які навчаються, а також методів і форм їх захисту через засоби масової інформації, безпосередньо в трудових та студентських і учнівських колективах.

10.5.6. Посилити особисту відповідальність керівників виборних профспілкових органів стосовно питань захисту порушених законних прав та інтересів членів Профспілки.

10.5.7. Сприяти реалізації права профспілкових органів, передбаченого ст. 45 КЗпП України, щодо висунення вимоги власникам або уповноваженим ними органам про розірвання трудового договору (контракту) з керівником установи, організації, якщо він порушує законодавство про працю, колективні договори та угоди.

10.5.8. Активізувати роботу, спрямовану на ініціювання виборними профспілковими органами переговорів щодо укладення угод, колективних договорів.

10.5.9. Постійно надавати допомогу виборним профспілковим органам з питань проведення колдогвірної кампанії.

10.5.10. Узагальнювати та поширювати практику роботи виборних профспілкових органів щодо притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у порушенні законодавства про працю.

10.5.11. Продовжувати співпрацю виборних профспілкових органів усіх рівнів з органами державного нагляду в Тернопільській області з метою забезпечення контролю за додержанням трудового законодавства.

10.5.12. Забезпечити попереднє інформування управління освіти і науки обласної державної адміністрації перед направленням звернення до правоохоронних органів з приводу порушення гарантій та прав діяльності профспілки.

10.5.13. Забезпечувати представництво прав та інтересів членів Профспілки в органах законодавчої, виконавчої, судової влади, органах місцевого самоврядування та в комісіях по трудових спорах.

10.5.14. Ініціювати укладення колективних договорів в установах і закладах освіти, що фінансуються з бюджетів сільських, селищних, міських рад, у т.ч. ОТГ, за участю представників органів місцевого самоврядування.

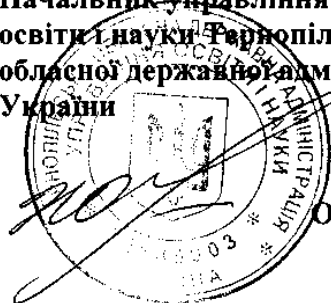
11. Контроль за виконанням Угоди та відповідальність Сторін.

11.1. Контроль за виконанням Угоди здійснюється спільною комісією Сторін (додаток №3).

11.2. Сторони забезпечують контроль за виконанням даної Угоди, колективних договорів і угод на місцях. Щорічно аналізують і узагальнюють хід виконання Угоди, у разі невиконання окремих положень здійснюють додаткові заходи щодо їх реалізації.

11.3. Угода підписана у трьох примірниках, які зберігаються у кожній із Сторін, і мають однакову юридичну силу.

Начальник управління
освіти і науки Тернопільської
обласної державної адміністрації
України

О.З.Хома

Голова Тернопільської
обласної організації профспілки
працівників освіти і науки

Л.І.Мокей

8 червня

2017 р.

Додаток № 1
до п.5.3.9 Угоди між управлінням освіти і
науки обласної державної адміністрації та
радою Тернопільської обласної організації
профспілки працівників освіти і науки України
на 2017–2020 роки

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК
посад працівників з ненормованим робочим днем
системи Міністерства освіти і науки України,
яким може надаватися додаткова відпустка

Керівники установ і організацій, їх заступники та помічники.

Керівники структурних підрозділів установ і організацій (головних управлінь, управлінь, служб, відділів, секторів, інспекцій, груп, частин, станцій, цехів виробництва, дільниць, майстерень, баз, бюро, лабораторій, кабінетів, господарств) та їх заступники, керівники штабів цивільної оборони.

Директори обсерваторій, ботанічних садів, студентських містечок, спортивних споруд та їх заступники.

Завідувачі ветеринарними клініками, випробувальними полями, розсадниками, розплідниками, віваріями.

Головні спеціалісти (інженери, конструктори, енергетики, механіки, технологи, економісти, арбітри та інші) та їх заступники.

Провідні спеціалісти (інженери, конструктори, технологи, проектувальники, електроніки, програмісти, архітектори, математики, художники-конструктори (дизайнери), економісти, юрисконсульти, психологи, соціологи, бухгалтери, бухгалтери-ревізори та інші).

Спеціалісти: (інженери, конструктори, технологи, проектувальники, механіки, енергетики, електроніки, програмісти та інші), архітектори, математики, художники-конструктори (дизайнери), економісти, економіст-статистики, юрисконсульти, психологи, соціологи, бухгалтери, бухгалтери-ревізори, статисти-дослідники); старші лаборанти; лаборанти, виробники робіт, начальники дільниць, майстри, контрольні майстри дільниць електронно-обчислювальних машин, оператори електронно-обчислювальних машин, оператори комп'ютерного набору, інструктори, адміністратори, бібліотекарі, бібліографи, екскурсоводи, ветлікарі, ветфельдшери, вихователі гуртожитків, помічники вихователів, кухарі та інші.

Перекладачі-дактилологи, перекладачі, перекладачі-секретарі сліпих викладачів (вчителів), художники-оформлювачі, читці, лектори.

Техніки всіх спеціальностей.

Завідувачі: канцелярії, центрального складу (складу), гуртожитку, друкарського бюро, камери схову, бюро перепусток, копіювально-розмножувального бюро, фонотеки, фотолaboratorії, експедиції, господарства, архіву, приймального пункту в навчально-виробничих майстернях, які надають послуги населенню.

Старші: товарознавці, касири, касири-інкасатори, інспектори, табельники, диспетчери, архіваріуси, діловоди, машиністки.

Шеф-кухарі.

Секретарі, секретарі-стенографістки, стенографістки, секретарі-друкарки, секретарі учбових (учбово-методичних) відділів (частин), інспектори, інспектори учбових (учбово-методичних) відділів, товарознавці, експедитори, касири, інкасатори, агенти з постачання, агенти-експедитори, експедитори, діловоди, архіваріуси, табельники, копіювальники, креслярі, обліковці, рахівники,

калькулятори, старші комірники, комірники (за відсутністю завідувачів складами), друкарки, диспетчери, диспетчери факультетів, оператори диспетчерської служби, коменданти, чергові гуртожитків, паспортисти, нормувальники, евакуатори, водії, водії шкільних автобусів.

Головні редактори, редактори, літературні співробітники, кореспонденти, старші коректори, коректори.

Головні режисери, режисери, помічники режисерів, кінооператори, їх помічники, диригенти, хормейстри, балетмейстри, акомпаніатори, завідувачі костюмерними.

Капітани учбових кораблів, їх старші помічники, помічники механіків, боцмани, керівники водних станцій.

Агрономи, садівники, квітникарі, бджолярі, ентомологи, дендрологи, зоологи, лісники.

Лікарі, середній та молодший медичний персонал установ і закладів освіти.

Начальник управління
освіти і науки Тернопільської
обласної державної адміністрації
України

Голова Тернопільської
обласної організації профспілки
працівників освіти і науки

Л.І.Мокей

8 червня 2017 р.

Додаток № 2
до п.9.2.1. Угоди між управлінням освіти і
науки обласної державної адміністрації та
радою Тернопільської обласної організації
профспілки працівників освіти і науки України
на 2017–2020 роки

ПЕРЕЛІК
питань соціально-економічного і трудового характеру та нормативних
актів,
які обов'язково погоджуються керівниками установ і закладів освіти
з виборним профспілковим органом

№ п/ п	Питання і документи	Підстава
1	Правила внутрішнього трудового розпорядку.	ст. 142 КЗпП України.
2	Попередній та остаточний розподіл навчального навантаження.	пп. «е» п.20 Типових правил внутрішнього трудового розпорядку, п.63 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.
3	Розклад уроків.	пп. «б» п.20 Типових правил внутрішнього трудового розпорядку.
4	Графіки робочого дня і змінності техперсоналу.	п. 21 Типових правил внутрішнього трудового розпорядку.
5	Залучення працівників до роботи у святкові, вихідні дні та до надурочних робіт.	ст. 71 КЗпП України.
6	Графіки відпусток.	ст. 79 КЗпП України.
7	Прийом на роботу неповнолітніх.	ст. 188 КЗпП України.
8	Звільнення працівників за ініціативою адміністрації за погодженням з виборним профорганом з підстав, передбачених п.1 (крім ліквідації організації) пп.2-5,7 ст.40, п.п.2,3 ст.41 КЗпП України, тобто при: п. 1 ст. 40 - скорочення штатів, реорганізація; п. 2 ст. 40- невідповідності посаді внаслідок недостатньої кваліфікації або стану здоров'я;	ст.43 КЗпП України.

<p>п. 3 ст. 40 – систематичного невиконання без поважних причин посадових обов'язків;</p> <p>п.4 ст. 40 - прогули без поважних причин;</p> <p>п.5 ст. 40 — нез'явлення на роботу більше 4-х місяців внаслідок хвороби;</p> <p>п. 7 ст.40 - поява на роботі у нетверезому стані;</p> <p>п.2 ст.41 — винних дій працівника, який безпосередньо обслуговує грошові або товарні цінності, якщо ці дії дають підстави для втрати довір'я;</p> <p>п .3 ст.41 - аморальному вчинку, несумісному з виховними функціями.</p>	
---	--

9	Накладення дисциплінарних стягнень на членів виборних профспілкових органів.	ст.252 КЗпП України.
10	Заходи з охорони праці та безпеки життєдіяльності	ст. 161 КЗпП України.
11	Правила з безпеки життєдіяльності у навчальних кабінетах, майстернях, спортзалах, котельнях і т.д.	Типові правила з безпеки життєдіяльності
12	Тарифікаційні списки.	п.4, додатки 1,2,3 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти
12	Перелік працівників із числа адміністративно-господарського, навчально-допоміжного персоналу, які мають право на підвищення посадових окладів.	Додаток 5 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.
14	Доплати та надбавки, в тому числі за суміщення професій (посад), розширення зони обслуговування, збільшення обсягів виконуваних робіт.	п.3 ст.247 КЗпП України, п.52 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти.
15	Положення про преміювання, винагороду, розміри матеріальної допомоги та премій працівникам та керівникам установ.	п.3 ст.247 КЗпП України, п. 53 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти
16	Перелік робіт, на які встановлюється доплата за важкі і несприятливі умови праці, атестація робочих місць, розміри доплат за видами робіт.	додаток № 9 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти
17	Перенесення щорічних відпусток.	ст. 11 Закону України «Про відпустки»
18	Інші питання, передбачені чинним законодавством, колективним договором.	

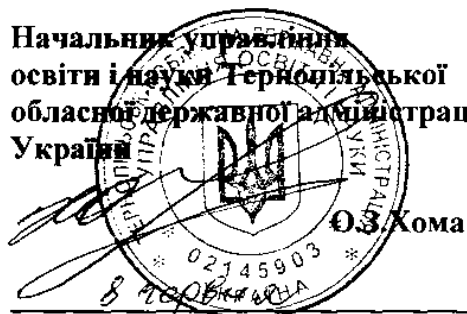
2017 p.

Додаток № 3
до п.11.1. Угоди між управлінням освіти і науки
обласної державної адміністрації та радою
Тернопільської обласної організації профспілки
працівників освіти і науки України на 2017–2020 роки

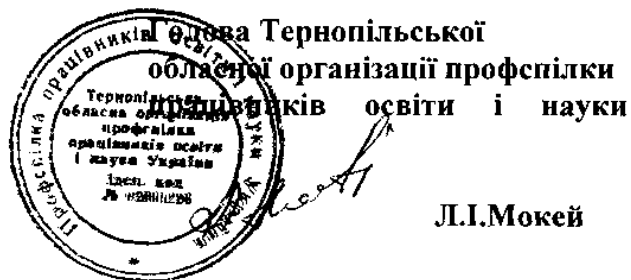
Спільна комісія
управління освіти і науки обласної державної адміністрації та
ради Тернопільської обласної організації профспілки працівників освіти і науки
України для ведення переговорів і здійснення контролю за виконанням Угоди

<i>Зі сторони управління освіти і науки:</i>		
1.	Зварич Ганна Володимирівна	заступник начальника управління освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації
2.	Давибіда Лариса Богданівна	головний спеціаліст з питань персоналу
3.	Моравська Наталія Степанівна	начальник відділу професійної та вищої освіти
4.	Самбір Оксана Миронівна	головний спеціаліст відділу фінансово-економічного та правового забезпечення
5.	Гужда Оксана Михайлівна	головний бухгалтер централізованої бухгалтерії професійної освіти
6.	Лях Ярослав Семенович	методист КУТОР «Відділ соцрозвитку при управлінні освіти і науки облдержадміністрації»
<i>З профспілкової сторони:</i>		
1.	Піхурко Оксана Віталіївна	заступник голови обласної організації профспілки працівників освіти і науки України
2.	Прогодюк Олексій Васильович	голова Заліщицької районної організації профспілки працівників освіти і науки України
3.	Киданюк Андрій Володимирович	голова первинної профспілкової організації студентів ТНПУ ім. В.Гнатюка
4.	Кутко Оксана Михайлівна	голова первинної профорганізації Тернопільського коледжу ТНТУ ім. І.Пулля
5.	Коротюк Зоряна Михайлівна	голова первинної профспілкової організації ТОКІПО
6.	Кушик Степан Степанович	юрисконсульт обласної організації

Начальник управління
освіти і науки Тернопільської
обласної державної адміністрації
України

2017 р.

Л.І.Мокей

0,7 Листу перевірено,
14598
коректуровано і
вручено п'ятьма
сторін 25 (двадцять
п'ять) аркушів.

